ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

Transformational Leadership of School Administrators Affecting the Use of Information Technology of Schools under Yala Primary Educational Service Area Office 1

สิงหนาท บุญขวัญ
Singhanad Boonkhwan
มณฑา จำปาเหลือง
Monta jumpaluang
นวรัตน์ ไวชมภู
Navarat Waichompu
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
Hatyai University
Singhanad.b@yru.ac.th

(**Received**: May 31 , 2025/ **Revisec**: October 1, 2025/ **Accepted**: December 27, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา และ 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 302 คน การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการพรรณาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ด้านร่วมกัน

พยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 63.4 4) ผู้บริหารควรจัดสรรงานให้เหมาะสมกับทักษะ ความสนใจ และศักยภาพของผู้ร่วมงานแต่ละบุคคล พร้อมแสดงภาวะผู้นำที่เข้าใจ ยืดหยุ่น ใส่ใจ และสนับสนุนอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการทำงานที่ท้าทาย เปิดโอกาสให้เรียนรู้ พัฒนา และใช้ศักยภาพเฉพาะตนอย่างเต็มที่ ควบคู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เคารพความแตกต่าง มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก รับฟังด้วยความเข้าใจ และทำหน้าที่เป็นโค้ชหรือที่ปรึกษาเพื่อสนับสนุนความก้าวหน้าในสายอาชีพ โดยไม่ละเลยเป้าหมายขององค์กร เพื่อขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; ผู้บริหารสถานศึกษา; การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The research aimed to 1) study the level of transformational leadership of school administrators, 2) study the level of information technology usage in school administration, 3) study the transformational leadership of school administrators that affects the use of information technology in the school, and 4) study the guidelines for developing transformational leadership that affects the use of information technology in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Yala. The sample group consisted of 302 teachers. The quantitative and qualitative research instruments were questionnaires and interviews. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, and descriptive analysis.

The research results found that 1) the overall level of transformational leadership of school administrators under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Yala was at a high level. 2) The overall level of information technology usage in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Yala was at a high level. 3) The transformational leadership of school administrators that affected the use of information technology in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Yala was found to have intellectual stimulation and individual consideration, which affected the use of information technology in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Yala. The four predictive variables together accounted for 63.4 percent. 4) Leaders should assign tasks that align with each individual's skills, interests, and potential, while demonstrating empathetic, flexible, and supportive leadership. They should encourage challenging work, provide opportunities for learning and development, and enable individuals to fully utilize their unique strengths. At the same time, leaders should foster a respectful and inclusive work environment, engage in positive interactions, listen with understanding, and act as coaches or mentors to support individual career growth without losing sight of organizational goals, in order to drive sustainable and effective educational organizations.

Keywords: Transformational Leadership; School Administrators; Use of Information Technology

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล หรือ ไทยแลนด์ 4.0 เป็นยุคที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาประเทศเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ในส่วนของภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งได้พัฒนากลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ“รู้ รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง (สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับทิศทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 นั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ และได้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประเทศไทยจะได้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้หน่วยงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับนำแผนพัฒนาการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้เป็นกรอบและแนวทาง ในการดำเนินงาน ทำให้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลง สังคมไปสู่สังคมดิจิทัลส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไป โดยการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา สถานศึกษาต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ กับสังคมและองค์กรภายนอก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนี้ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีจะทำให้เข้าสู่สังคมดิจิทัลที่มีการเสริมบทเรียนโดยสร้างสถานการณ์จำลอง 1 ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และโลกเสมือนจริง (Metaverse)ดังนั้น การจัดการศึกษาของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผน และการสร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของทรัพยากรมนุษย์ที่จะศึกษาต่อในระดับต่างๆ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือต้องปรับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ทักษะ และสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในโลกดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) นั้นเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่า ความพยายามที่คาดหวัง เป็นผลให้การปฏิบัติงานเกินความคาดหวัง พัฒนาความสามารถและศักยภาพไปสู่ระดับที่สูงขึ้นโดยผู้บริหารแสดงบทบาททำให้ผู้ร่วมงานไว้วางใจ ตระหนักรู้ ภารกิจและวิสัยทัศน์ มีความ

จงรักภักดีและเป็นข้อจูงใจให้ผู้ร่วมงานมองการณ์ไกลกว่าความสนใจของตน ซึ่งจะนำไปสู่ประโยชน์ และความสำเร็จขององค์กร ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อครูนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรม 4 ประการ คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นทฤษฎีที่สามารถใช้ในการอธิบายกระบวนการที่มีอิทธิพลได้อย่างกว้างขวางตั้งแต่ระดับจุลภาคระหว่างผู้นำกับผู้ตามเป็นรายบุคคลตลอดจนทั้งระบบวัฒนธรรม แม้ว่าบทบาทหลักของผู้นำการเปลี่ยนแปลง นั้นคือ สิ่งที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ขึ้นในองค์กรก็ตาม แต่ตลอดเส้นทางของกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผู้นำกับผู้ตามจะผูกพันต่อกัน ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้รับการยอมรับว่ามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2560)

การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันอยู่ในยุคของการติดต่อสื่อสารที่ไร้ขอบเขต ซึ่งองค์ความรู้ต่างๆมีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยผ่านการจัดกระทำและการจัดเก็บไว้ในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างเหมาะสมเป็นบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารต้องกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนให้ครอบคลุมการบริหารงานในทุกภารกิจ จะก่อเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างสูงสุด และช่วยให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ในประเทศไทยเริ่มใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเมื่อไม่นานมานี้เอง โดยในปี พ.ศ. 2507 มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก และในขณะนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่แพร่หลายนัก จะมีเพียงการใช้โทรศัพท์เพื่อการติดต่อสื่อสารและนำคอมพิวเตอร์มาช่วยประมวลผลข้อมูล งานด้านสารสนเทศอื่นๆ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นงานภายในสำนักงานที่ยังไม่มีอุปกรณ์และเครื่องมือด้านเทคโนโลยีมาช่วยงานเท่าใดนัก เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นอุปกรณ์ช่วยงานสารสนเทศ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร โทรสาร และไมโครคอมพิวเตอร์ อาชีพของประชากรก็ปรับเปลี่ยนมาสู่งานด้านสารสนเทศมากขึ้น สำนักงานเป็นแหล่งที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ทำบัญชีเงินเดือนและบัญชีรายรับรายจ่าย การติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกโดยโทรศัพท์และโทรสาร การจัดเตรียมเอกสารด้วยการใช้เครื่องถ่ายเอกสารและคอมพิวเตอร์ งานด้านสารสนเทศมีแนวโน้มขยายตัวที่ค่อนข้างสดใส เพราะเทคโนโลยีด้านนี้ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนอย่างเต็มที่ มีการวิจัยและพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ออกมาตอบสนองความต้องการของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา การพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) ด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร ผู้ใช้จึงต้องปรับตัวยอมรับและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยเฉพาะข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร (Communication) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจ หากการดำเนินงานธุรกิจใช้ข้อมูลซึ่งมีการบันทึกใส่กระดาษและเก็บรวบรวมใส่แฟ้ม การเรียกค้นและสรุปผลข้อมูลย่อมทำได้ช้า และเกิดความผิดพลาดได้ง่ายกว่าการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้ทำงานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และถูกต้องขึ้น และที่สำคัญช่วยให้สามารถตัดสินใจดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศโดยพื้นฐานของเทคโนโลยีย่อมมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ แต่เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีความเป็นอยู่ของสังคมสมัยใหม่อยู่มาก

ปัจจุบันแนวทางในการนำคอมพิวเตอร์ไปช่วยในการบริหารงานโรงเรียนตามภารกิจในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย งานวิชาการ อันได้แก่ งานข้อมูลสารสนเทศ งานแผน งานโครงการ งานด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศติดตาม ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านห้องสมุดโรงเรียน ในส่วนของการบริหารงานบุคลคล ประกอบด้วย ทะเบียนประวัติบุคคล

อัตรากำลัง สารสนเทศความดีความชอบ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การลาประเภทต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากร ด้านวินัย ด้านคำสั่ง ประกาศ ข่าว ระเบียบ ข้อบังคับ และเบ็ดเตล็ด ด้านบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย ด้านพระราชบัญญัติการศึกษา การบริการนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน แฟ้มข้อมูลนักเรียน ในด้านการบริหารงานทั่วไป ก็ประกอบด้วยสารสนเทศของอาคารเรียน อาคารประกอบบริเวณโรงเรียน สารสนเทศด้านการใช้อาคารสถานที่ สารสนเทศด้านการรักษาความปลอดภัย ส่วนในด้านการบริหารงานงบประมาณ การเงินและพัสดุ ก็ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของงานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ นอกเหนือจากนี้ก็มีการบริหารด้านความสัมพันธ์ชุมชน อันได้แก่ งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน งานทะเบียน กรรมการ ผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน (จินตนา จุงใจ, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 นั้นมุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัยภูมิใจใจในชาติและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ด้วย การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมบูรณาการการจัดการศึกษาบนพื้นฐานของความรับผิดชอบที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันตั้งปณิธาน ที่จะพัฒนา การจัดการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยร่วมกันตรวจสอบ ทบทวน กลั่นกรอง สร้างสรรค์สภาพที่พึงประสงค์ เพื่อการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ จุดเน้น ให้สอดคล้องกับบทบาทอำนาจหน้าที่ ดังนี้ วิสัยทัศน์ “องค์กรขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีคุณภาพ สู่สังคมอนาคตอย่างยั่งยืน" พันธกิจ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมให้สถานศึกษามีมาตรการป้องกันภัย เพื่อให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ สร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ และมีสมรรถนะตามหลักสูตร พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน คุณธรรม

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลาเขต 1 เนื่องจากจะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยดำเนินการวิจัยตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

3.1 พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองยะลา อำเภอกรงปินัง อำเภอรามัน จำนวน 110 โรงเรียน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 110 โรงเรียน ครูผู้สอน จำนวน 1,353 คน

2) การกำหนดขนาดตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,353 วิเคราะห์ สังเคราะห์ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวนของเครจซี่และมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วนและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาใหม่ จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน 38 ข้อ

ตอนที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 4 ด้านประกอบด้วย 43 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการวิจัย ดังนี้ 1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม โดยให้เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 2. นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทุกด้าน โดยเขียนข้อความคำถามต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 3. นำแบบทดสอบที่ได้มาทดสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย จากนั้นนำข้อคำถามมาปรับปรุง และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยการหาค่า IOC ของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC) กำหนดเกณฑ์พิจารณา คือ ถ้าเห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1 ถ้าไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0 และเห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน – 1 จากนั้นประมวลความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 – 1.00 จึงจะถือว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสามารถนำมาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามได้ โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า IOC ของเครื่องมือ .80 – 1.00 (ตามภาคผนวก ง การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย) 4. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน 5. จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งกำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จึงถือว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานี้มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .976 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เท่ากับ 1.00 6. นำเสนอแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ในการขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยไปยังผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามทาง Google form จำนวน 302 ชุด ให้แก่ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยตรง และกำหนดวันส่งคืนภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม ได้รับกลับ 302 ฉบับคิดเป็น ร้อยละ 100 4.

เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบสอบถามทาง Google form ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ต่อไปนี้ 1. การวิเคราะห์แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลความหมายตามเกณฑ์สัมบูรณ์โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายคะแนน แปลความหมายของคะแนน 3. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) และแปลความหมายตามเกณฑ์สัมบูรณ์โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายคะแนน(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.2567.) แปลความหมายของคะแนน 4. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการนำเข้าตัวแปรทั้งหมด (Enter Regression) เพื่อดูว่าตัวแปรพยากรณ์ใดที่ส่งต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา จากนั้นจึงนำตัวแปรดังกล่าวไปสร้างสมการ และผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ของการใช้สถิติก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 4.1 การมีข้อมูลลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality) และตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linearity) โดยพิจารณาจากกราฟ Normal Probability Plot พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะอยู่รอบๆเส้นตรง แสดงว่า ลักษณะของข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ 4.2 ค่าความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์ (Autocorrelation) ได้ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.096 ซึ่งอยู่ในช่วงปกติ 1.50 - 2.50 ถือว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation

2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จ ดังนี้ 1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1.1 ค่าความถี่ (Frequency) 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ 2.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ของเครื่องมือ Index of Item Objective Congruence : IOC 2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson’s Simple Item TotalCorrelation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

4. สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ระดับทักษะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวม

ที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ	$\overline{X}$	SD	ระดับ
1	ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.39	.55	มาก
2	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.39	.57	มาก
3	ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.37	.59	มาก
4	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.43	.53	มาก
	รวม	4.39	.53	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.39, SD =.53) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\overline{X}$ = 4.43, SD =.53) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\overline{X}$ = 4.39, SD =..55) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\overline{X}$ = 4.39, SD =..57) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\overline{X}$ = 4.37, SD =.59) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวม

ตารางที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวม

ที่	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับ
1	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.43	.51	มาก
2	การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	4.34	.53	มาก
3	การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.40	.52	มาก
4	การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.38	.53	มาก
	รวม	4.38	.49	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.38, SD

=.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.43, SD =.51) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.40, SD =.52) และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.38, SD =.53) และด้านการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ($\overline{X}$ = 4.34, SD =.53) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

ตารางที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	B	S.E	Beta	*t*	Sig.
ค่าคงที่	1.143	.148		7.700	.000
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์(X_1)	.002	.072	.002	.030	0.97
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ(X_2)	-.102	.090	-.119	-1.132	0.25
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา(X_3)	.338	.075	.406	4.515**	.000
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)	.498	.064	.540	7.754**	.000
R = .796[a], R^2 = .634, Adj. R^2 = .629, df = 4, SE =.29669 F=128.698, Sig.= .000					

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ด้านร่วมกันพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 63.4 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ $\hat{Y}$ = 1.143 + .498*** X_4 + .338*** X_3 +.002X_1 -.102X_2 $\hat{Z}$ = .540*** X_4 +.406*** X_3 +.002X_1 -.119 X_2

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

ดังนี้ 1) การจัดงานให้เหมาะสมกับทักษะ ความสนใจ และศักยภาพของผู้ร่วมงานแต่ละบุคคล ผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่เข้าใจ ยืดหยุ่น ใส่ใจ และสนับสนุนบุคลากรอย่างเป็นรายบุคคล เพื่อจูงใจและยกระดับศักยภาพขององค์กรอย่างยั่งยืน 2) ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้รับผิดชอบงานที่ท้าทาย และเติบโตผ่านประสบการณ์ใหม่ และมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตของทุกคนอย่างมีคุณค่าและเคารพในความต่าง 3) ส่งเสริมโอกาสให้ผู้ร่วมงานเรียนรู้เพิ่มเติม มีการอบรม และใช้ความสามารถพิเศษได้เต็มที่ ควรมีลักษณะเปิดกว้าง เข้าใจความแตกต่าง ส่งเสริมการเติบโตของผู้ร่วมงานทั้งในเชิงวิชาชีพและศักยภาพเฉพาะตน เพื่อขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ 4) การมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและรับฟังเอาใจใส่ต่อความรู้สึกของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารควรมีความสามารถในการเข้าใจ ยอมรับ และให้ความสำคัญต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะในด้านอารมณ์ ความคิด และความต้องการเฉพาะตัว และการ

แสดงความเห็นอกเห็นใจอย่างจริงใจ 5) การเป็นโค้ชและที่ปรึกษาสนับสนุนความก้าวหน้าในสายอาชีพของแต่ละคน ผู้บริหารที่ดีควรเป็นผู้ฟังที่ลึกซึ้งโดยไม่ละเลยเป้าหมายขององค์กร

5. อภิปรายผลการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.39, SD =.53) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีทิศทางในทางที่ดีขึ้น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\overline{X}$ = 4.43, SD =.53) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\overline{X}$ = 4.39, SD =..55) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\overline{X}$ = 4.39, SD =..57) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\overline{X}$ = 4.37, SD =.59) ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนงลักษณ์ ศิริฟัก (2562) เรื่อง” ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี”พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.38, SD =.49) ทั้งนี้อาขจเป็นเพราะว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานมีแนวโน้มในทิศทางบวก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.43, SD =.51) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.40, SD =.52) และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.38, SD =.53) และด้านการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ($\overline{X}$ = 4.34, SD =.53) ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยูไฮนี บากา และรพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติใจ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่ามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคอยู่ใน ลำดับสูงสุดจากรายด้านทั้ง 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็น เพราะ มีการให้ความสำคัญกับการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารงานบุคคล อีกทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการหา ความรู้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สถานศึกษา อยู่ในลำดับรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการวางแผน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญาและด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ด้านร่วมกันพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 63.4 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ $\hat{Y}$ = 1.143 + .498*** X_4 + .338*** X_3 +.002X_1 -.102X_2 $\hat{z}$ = .540*** X_4 +.406*** X_3 +.002X_1 -.119 X_2 สอดคล้องผลการวิจัยของ ละออ จันทร์ชุม (2560) ได้วิจัย

เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1” ได้พบว่าแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าความเชื่อมั่น .94 และพบว่าสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าความเชื่อมั่น .96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1) การจัดงานให้เหมาะสมกับทักษะ ความสนใจ และศักยภาพของผู้ร่วมงานแต่ละบุคคล ผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่เข้าใจ ยืดหยุ่น ใส่ใจ และสนับสนุนบุคลากรอย่างเป็นรายบุคคล เพื่อจูงใจและยกระดับศักยภาพขององค์กรอย่างยั่งยืน 2) ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้รับผิดชอบงานที่ท้าทาย และเติบโตผ่านประสบการณ์ใหม่และมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตของทุกคนอย่างมีคุณค่าและเคารพในความต่าง 3) ส่งเสริมโอกาสให้ผู้ร่วมงานเรียนรู้เพิ่มเติม มีการอบรม และใช้ความสามารถพิเศษได้เต็มที่ ควรมีลักษณะเปิดกว้าง เข้าใจความแตกต่าง ส่งเสริมการเติบโตของผู้ร่วมงานทั้งในเชิงวิชาชีพและศักยภาพเฉพาะตน เพื่อขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ 4) การมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและรับฟังเอาใจใส่ต่อความรู้สึกของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารควรมีความสามารถในการเข้าใจ ยอมรับ และให้ความสำคัญต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะในด้านอารมณ์ ความคิด และความต้องการเฉพาะตัว และการแสดงความเห็นอกเห็นใจอย่างจริงใจ 5) การเป็นโค้ชและที่ปรึกษาสนับสนุนความก้าวหน้าในสายอาชีพของแต่ละคน ผู้บริหารที่ดีควรเป็นผู้ฟังที่ลึกซึ้งโดยไม่ละเลยเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยูไฮนี บากา และรพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติใจ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่ามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคอยู่ใน ลำดับสูงสุดจากรายด้านทั้ง 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็น เพราะ มีการให้ความสำคัญกับการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการ บริหารงานบุคคล อีกทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการหา ความรู้ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สถานศึกษา อยู่ในลำดับรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการวางแผน

6. องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

1) การจัดงานให้เหมาะสมกับทักษะ
2) ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้รับผิดชอบงานที่ท้าทาย
3) ส่งเสริมโอกาสให้ผู้ร่วมงานเรียนรู้เพิ่มเติม
4) การมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและรับฟังเอาใจใส่ต่อความรู้สึกของผู้ร่วมงาน

5) การเป็นโค้ชและที่ปรึกษาสนับสนุนความก้าวหน้าในสายอาชีพ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดโครงการพัฒนา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้าน “การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล” และ “การกระตุ้นทางปัญญา” เนื่องจากมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนอย่างชัดเจน และจัดให้มีระบบ พี่เลี้ยง (Mentoring System) เพื่อสนับสนุนผู้บริหารในการให้คำปรึกษาและพัฒนาเชิงบุคคลแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำจากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เช่น การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับศักยภาพของบุคลากร การสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะตัว และการให้โอกาสเติบโตทางวิชาชีพและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ เช่น จัดอบรมที่สอดคล้องกับความถนัด และสร้างแรงจูงใจให้ครูนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเรียนการสอนและบริหารจัดการ

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบเฉพาะทาง เช่น ภาวะผู้นำแบบดิจิทัล หรือภาวะผู้นำในภาวะวิกฤติ ที่อาจเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

2) ควรศึกษาผลกระทบในระยะยาวของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร เช่น ผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือการพัฒนาครู

3) ควรมีการศึกษาการพัฒนารูปแบบหรือโมเดลเชิงปฏิบัติ (Practical Model) ที่ผู้บริหารสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

8. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

จินตนา จุงใจ. (2560). แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย.

นงลักษณ์ ศิริฟัก. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(2), 213-224.*

ญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่10 ฉบับปรับปรุงใหม่).* กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. (2560). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยูไฮนีบากา และรพีพรรณ สุวรรณณัฐโชต. (2562). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ละออ จันทร์ชุม. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.* มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (พิมพ์ครั้งที่ 1.)* กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

ภาษาอังกฤษ

Boonchum Srisat. (2017). *Preliminary research* (10th ed., revised edition). Bangkok: Suwiriyasan.

Jantana Chungjai. (2017). Guidelines for the development of information technology use in primary school administration under the Office of the Primary Educational Service Area, Phra Nakhon Si Ayutthaya Area 2. *Master of Buddhist Studies Thesis in Educational Administration*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

La-or Chanchum. (2017). A study of the relationship between the level of transformational leadership of educational administrators and the state of information and communication technology management of educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area, Phranakhon Si Ayutthaya Area 1. *Master of Education Thesis. Educational Administration Program*. Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

Nonglak Sirifak. (2019). Transformational leadership of administrators and the use of information and communication technology in secondary educational institutions in Kanchanaburi Province. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University.* 10(2), 213-224.

Office of the Secretary of the National Strategy Committee. (2018). *National Strategy 2018 - 2037 (1st ed.).* Bangkok: NSTDA.

Paitoon Sinlarat and group. (2017). *Education 4.0 is more than education*. (4th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University.